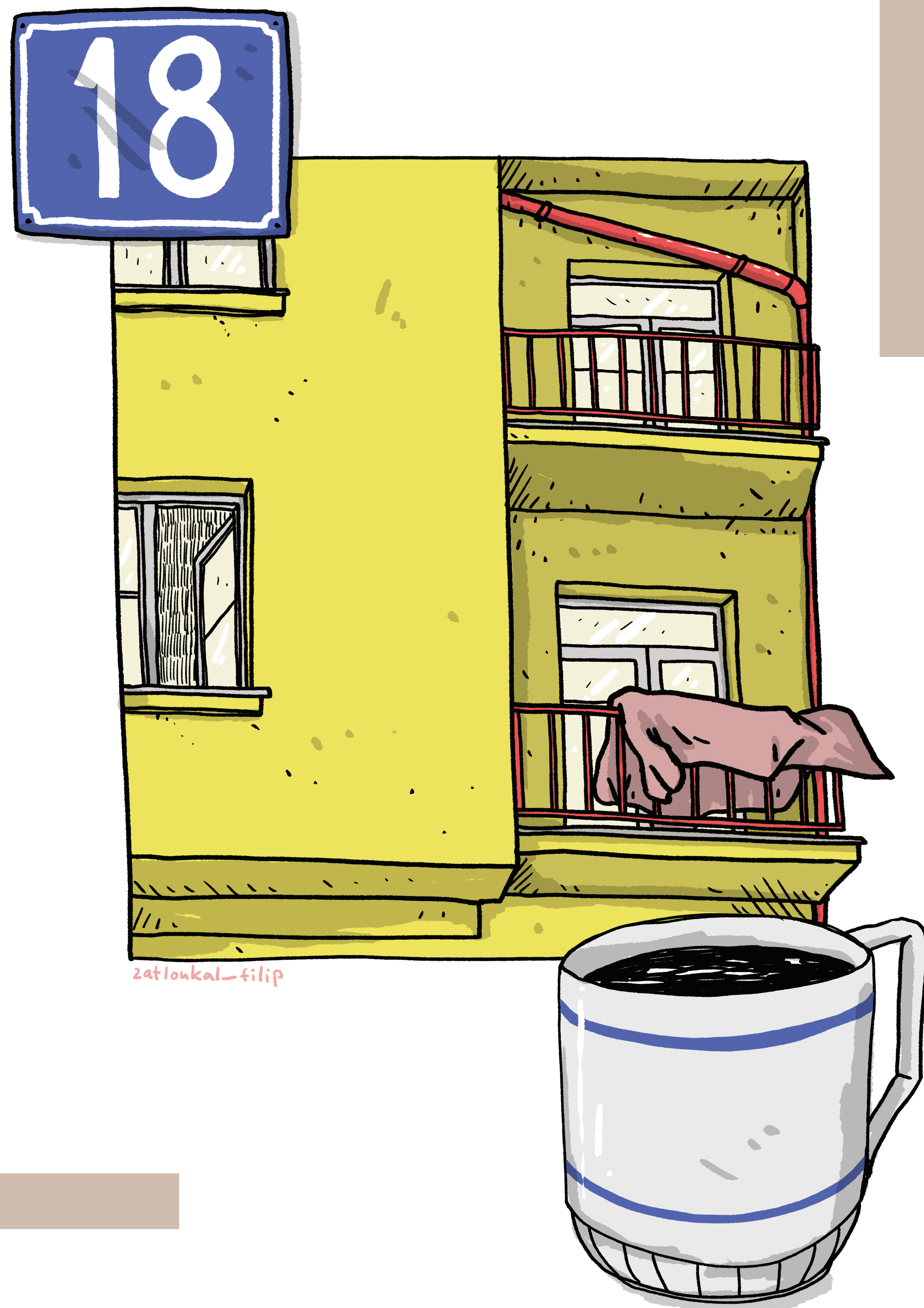

Milá paní Zajícová,

jsme tady, tak tady jste přes pětapadesát let bydlela, v přízemním bytě 1+1, s okny do dvora, do stráně, která odtud z ulice není vidět, a na té stráni rostly meruňky, broskve a jabloně, které jeden ze sousedů očesával a pak rozdával po bytech...

Alespoň tak to říkáte na té nahrávce, kterou poslouchám ve vlaku, zatímco kolem míjejí stromy a stožáry, snažím se proniknout barvou Vašeho hlasu k nějakému světlu za ní, protože všechny barvy jsou nakonec jenom světlo, to Vy jako výzkumná pracovnice určitě taky víte. Místy se soustředím víc na to, jak věci říkáte, než co říkáte, protože doptávat se Vás stejně nemůžu, i když bych rád, soustředím se na to, jak libozvučně vyslovujete přídavné jméno „strastiplná“ nebo substantivum „profesorka“, řeč je zrovna o Vaší sousedce profesorce Kadlecové, která prý léčila zrak i Gustávu Husákovi, chuděra, s těmi jeho popelníky, ve kterých musel típat svět.

Bylo to tehdy na Náměstí Jiřího z Lobkovic všechno klidnější, kousek od domu park, točna tramvaje, dětské hřiště, žádné problémy s parkováním. Vy jste jezdila hlavně na Albertov na lékařskou fakultu, kde jste v laboratoři zkoumala orgány a tkáně, nebyla jste historička, ale histoložka, kdepak řezy dějinami, Vaší specializací byly ultratenké řezy tkáněmi naloženými v umělých pryskyřicích, řezy, které se měřily na mikrometry, tu pasáž si ve vlaku pouštím opakovaně, abych tomu správně porozuměl. Umělé pryskyřice působily neblaze na horní cesty dýchací a Vy z toho máte bronchiální astma, ale samozřejmě i slovo „bronchiální“ vyslovujete tím stejným libozvučným hlasem, ve kterém sedimentovaly všechny ty roky. Člověk shání preparáty, připravuje tkáně a pak řeže, říkáte, a mně se chce dodat: takový je zkrátka život, ale nic bych dodávat neměl.

Vidím Vás, jak v laboratoři držíte v ruce netopýra, má po těle jemné chloupky a drápky se chytá Vašeho bílého pláště, lidé často mají z netopýrů strach, protože jsou to tvorové noci, vylétají z temných slují, a navíc to jejich spaní hlavou dolů, ale Vám to nevadí, takový netopýr ví věci, které my nevíme, přinejmenším slyší, co neslyšíme. Právě to bych potřeboval i já, abych o Vás svedl napsat víc, nějakou echolokaci, která by zmapovala Váš dům zevnitř, trámovitou půdu, kam se kdysi věšelo prádlo, než tam někdo udělal vestavbu, prádelnu, kočárkárnu, sklepy.

A hlavně bych potřeboval taky nějaký existenciální ultrazvuk, který by pronikl za slova, právě teď vyprávíte, jak jste autem jela do Švýcarska, vezla jste tam matku za jejím synem, Vaším bratrem, který emigroval, ani pneumatiku jste vyměnit neuměla a všechny ty dálniční nájezdy a sjezdy a kruhové objezdy, no prostě zase: takový je zkrátka život.

A musím dodat: celou dobu jsem si říkal, jak jste asi křestním jménem, protože soubor s nahrávkou někdo pojmenoval jen „Pani Zajicova.M4A“. Potěšilo mě, když jsem zjistil, že jste Anna, to jméno je palindrom, čte se stejně od začátku i od konce, stejně jako vagóny tohoto vlaku vypadají stejně, ať se do soupravy zapojí v tom nebo onom směru, stejně jako život lze číst od začátku i od konce.

Ted' už tu prý nebydlíte, ale to nevadí, ani své staré šestimístné telefonní číslo si nepamatujete, ale to nevadí.

Srdečně, Jan Němec.

Jan Němec (1981)

Od roku 2008 působí jako redaktor časopisu *Host*, v roce 2022 se stal jeho šéfredaktorem. Jako novinář externě spolupracuje s týdeníkem *Respekt*. Mezi jeho nejznámější díla patří *Dějiny světla*, za něž v roce 2014 obdržel Cenu Evropské unie za literaturu, a *Možnosti milostného románu*.

Filip Zatloukal (1995)

Studoval v Praze obor Knižní grafika. Věnuje se především ilustraci a komiksu, je autorem ilustrací do publikací a dalších vizuálních výstupů. Mezi lety 2017–2021 působil jako kurátor v galerii Artrafika.

Nám. Jiřího z Lobkovic 18/2363, Praha 3

Příběh paní Zajícové z Náměstí Jiřího z Lobkovic
napsal Jan Němec a ilustroval Filip Zatloukal

To je moje místo

To je moje místo

„Domy a ulice v Praze 3 ožívají díky jejich bývalým obyvatelům a současným umělcům“

Smyslem výstavního projektu realizovaného odborem sociálních věcí městské části Praha 3 je přinést téma respektu k životním příběhům starých lidí a jejich trvalému přínosu současné společnosti. Nabízíme propojení skrze budovy, kde tito senioři bydleli před lety, stejně jako žijí mladší lidé dnes. Díky projektu chceme Prahu 3 představit jako městskou část, která otázku péče o seniory řeší komplexně i nad rámec běžných sociálních služeb a uvědomuje si nutnost aktivního zapojování seniorů do veřejného života. Protože tady žijeme všichni společně.

Projekt se poprvé uskutečnil v roce 2024 jako společná iniciativa Ošetrovatelského domova Praha 3, městské části Praha 3 a kulturního centra Atrium Žižkov (Kultura Praha 3, p. o.). Hlavním záměrem bylo od počátku dát seniorkám a seniorům možnost zavzpomínat na konkrétní místo, na ulici, dům či byt, ve kterém v Praze 3 žili nebo ke kterému měli nějaký významný vztah. V letošním roce projekt již po třetí rozšiřujeme o další tři příběhy.

Seniorky a senioři vzpomínají nejčastěji na období 50., 60. a 70. let, kdy zakládali rodiny nebo se stěhovali kvůli práci do domů v ulicích Prahy 3. Někteří popisují více či méně idylické sousedské vztahy, každodenní cesty do práce tramvají, dokáží si vzpomenout, kde byly jaké samoobsluhy, jak velké fronty se v nich stály nebo do kolika měly otevřeno, kam chodily jejich děti do školy, na kterém hřišti si s nimi hráli nebo jak snadno v ulicích parkovali. Jejich příběhy jsou někdy fádne každodenní, někdy vtipné a někdy tragické. Pro připravený projekt bylo nutné příběhy lehce upravit, vybrat to podstatné.

Za projektem *To je moje místo* stojí tvůrčí a produkční tým Galerie Atrium Žižkov v čele s kurátorem Ondřejem Horákem. Ten následně, stejně jako v předchozím roce, oslovil současné spisovatelky a spisovatele, aby se na projektu podíleli tím, že vzpomínky přepíší a částečně převypráví. Mezi oslovenými najdeme opět respektované autorky a autory, jako je Jan Němec, Dora Kaprálová nebo Magdaléna Platzová. Podobně kurátor oslovil také výtvarnice a výtvarníky – Vendulu Chalánkovou, Filipa Zatloukala nebo ilustrátora vystupujícího pod pseudonymem Undo. Výtvarníci dostali jako předlohu fotografii konkrétní ulice či domu a také informace o období, kdy v domě žili dotazovaní senioři.

Výstava jednotlivých výpovědí se realizuje v období od podzimu 2026.

Všechny příběhy, které byly od začátku realizace projektu zpracovány, včetně nahrávek původních rozhovorů se seniory, najdete na www.praha3.cz/to-je-moje-misto.

Na finalizaci vzniklého materiálu se podílely: odbor sociálních věcí, odbor vnějších vztahů a kultury městské části Praha 3, Atrium Žižkov – Kultura Praha 3, p. o., a Ošetrovatelský domov Praha 3, p. o.

Původní výpovědi najdete na:

1 Příběh Karla Jelínka, Perunova 787/9

2 Příběh Anny Bečvářové, Radhoštská 1623/20

3 Příběh Anny Zajícové, Nám. Jiřího z Lobkovic 2363/18

Praha / /

Kultura / /

atrium
žižkov

OŠETŘOVATELSKÝ
DOMOV
PRAHA 3